

Hur ska Malmö stad motverka hemlösheten?

2019-04-16 09:06

I Malmö är hemlöshet ett stort problem, som orsakar stort lidande på individnivå och som kostar samhället stora summor. De senaste åren har hemlösheten i staden ökat kraftigt. Ett program har arbetats fram för att motverka hemlösheten, och det är nu på remiss till slutet av juni. I det utkristalliserats tre strategiska områden för insatser.

Enligt handlingsplanen för bostadsförsörjning, som antogs i april 2018, ska en strategi för att minska hemlösheten tas fram. Detta arbete fick tekniska nämnden i uppdrag att samordna och Helen Karkkola, på fastighets- och gatukontorets lägenhetsenhet, utsågs att leda arbetsgruppen som tillsattes. Arbetsgruppen består av representanter från stadsbyggnadskontoret (Philip Tanimura), arbetsmarknads- och socialförvaltningen (Lars G Larsson) och fastighets- och gatukontoret (Daniel Svärd, Helen Karkkola och EvaLena Cronhamn).

– Vi insåg ganska snart att vi behövde fokusera på att motverka hemlösheten, inte minska den, som det egentligen var formulerat i uppdraget i handlingsplanen för bostadsförsörjning. Det är ett så komplext problem att vi i staden ensamma inte kan minska hemlösheten, för det krävs förändringar även på regional och nationell nivå. Därför blev det ett program för att motverka hemlöshet istället, berättar Helen Karkkola.

Programmet identifierar tre strategiska områden för insatser:

1. Minska antalet hushåll som hamnar i hemlöshet
2. En hållbar och kostnadseffektiv sekundär bostadsmarknad*
3. Hjälptill eget boende

Programmets övergripande mål är att långsiktigt eftersträva att varje hemlös ska ha en bostad, kortsiktigt verka för att hemlösheten minskar och att stadens sekundära bostadsmarknad ska ha hög kvalitet och vara kostnadseffektiv.

MALMÖ STAD MÅNAD AR

Program för att motverka hemlöshet

REMISSVERSION

Lärdomar från arbetet med programmet

– Jag har lärt mig väldigt mycket i arbetet med att ta fram programmet, menar Helen. Vi hade bland annat tre arbetstillfällen där vi mötte fastighetsägare, Malmö stad-anslagna samt ideella organisationer, för att få så mycket matnyttig input som möjligt. Det var otroligt lärorikt, och jag fick även en del fördomar på skam. Fastighetsägarna var till exempel väldigt villiga att testa nytt och vara progressiva och de tyckte till och med att vi som kommun ställde för låga sociala krav på dem – det var något jag inte trodde innan vårt möte!

Något annat Helen tar med sig från arbetet med programmet är samverkansaspekten.

– Att ta fram programmet tillsammans med två andra förvaltningar har verkligen fått mig att inse hur viktigt det är att vi samarbetar och samverkar. Vi måste lära oss mer om varandras vardag och uppdrag för att på bästa vis motverka hemlösheten.

I mötet med frivilligorganisationerna fanns också lärdomar att dra.

– Jag fick uppfattningen att de var dialogtrötta. Vi inom kommunen ber dem om hjälp, men vi verkar inte alltid lyssna på dem ordentligt, eller återkoppla kring resultatet. Ibland lägger vi till och med över arbetsuppgifter på dem som de jobbar

hårt med, för att bara återkomma med ett ”nej, så kan vi inte göra”. Det är klart att det blir ohållbart för dem. Vi i arbetsgruppen har funderat mycket på hur vi kan ta tillvara dessa fantastiska ideella krafter på ett bättre och mer hållbart sätt. Hur jobbar vi tajt och tillitsfullt med varandra?

Handlingsplan med ansvariga nämnder

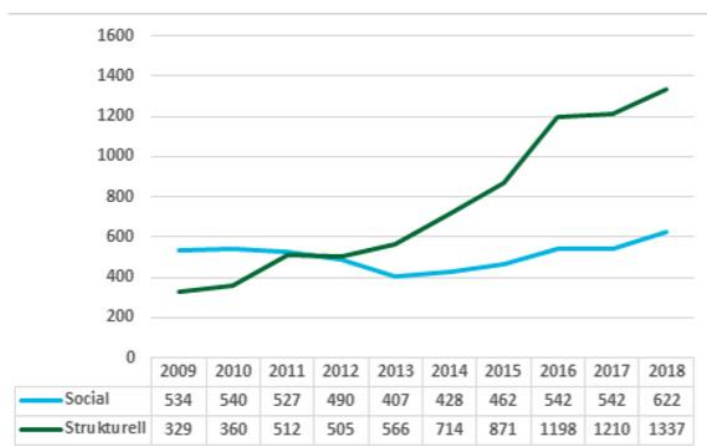
I programmet ingår en handlingsplan med aktiviteter inom de tre strategiska områdena, med utpekade nämnder som är ansvariga.

Exempel på aktiviteter är: Skapa ett kommunövergripande forum för att öka kunskapen om bostadspolitik, prioritera bostäder med låg boendekostnad i stadsbyggnadsprocessen, bättre utnyttja Malmö stads fastighetsbestånd och utvidga boenderådgivningen.

Programmet innehåller också en europeisk utblick.

– Vi har ett nordiskt grannland som lyckats minska hemlösheten. Där har man valt att hantera hemlöshet som ett bostadsproblem som går att lösa och ser inte hemlösheten som en konsekvens av människors sociala problem. Man har en nationell strategi där stat, lokala myndigheter och lokala aktörer samarbetar. Framgångsfaktorn är att de utgår från den hemlöses rättigheter och behov. Dessutom har en stiftelse bildats, vars uppdrag är att köpa, bygga och hyra boende för hemlösa, berättar Helen.

Programmet togs upp i tekniska nämnden i mars och är nu på remiss till slutet av juni.

Vuxna i hemlöshet i Malmö (oktober varje år), uppdelat på social och strukturell hemlöshet.

*) Termen ”sekundär bostadsmarknad” beskriver bland annat den marknad där kommunernas socialtjänst som förstahandshyresgäst hyr ut lägenheter i andra hand till hushåll som inte har lyckats få en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden. Dessa lägenheter delas upp i genomgångslägenheter och övertagslägenheter.

Fakta

Hemlösheten i Malmö har ökat kraftigt under de senaste åren. Malmö stads hemlöshetskartläggningar ger en ögonblicksbild av situationen i början av oktober varje år och visar hemlöshetens utveckling sedan år 2005. Ökningen har varit stor framför allt de senaste fem åren.

Hemlöshet kan förenklat delas in i två kategorier, strukturell och social. Med social hemlöshet menas personer som har social problematik i form av missbruk och/eller psykisk ohälsa. Antalet personer i social hemlöshet har förändrats relativt lite de senaste tio åren. Dessa personer behöver i allmänhet olika former av boenden med stöd. Den stora ökningen av antalet hemlösa de senaste åren är i kategorin strukturellt hemlösa personer. Gemensamt för dessa personer är att de inte har ekonomiska förutsättningar att konkurrera på en bostadsmarknad som präglas av brist på bostäder med rimliga hyror. Enligt senaste mätningen (oktober 2018) var 1 337 vuxna Malmöbor strukturellt hemlösa och 622 vuxna socialt hemlösa. Vid samma mätning befann sig 509 Malmöfamiljer sig i hemlöshet (1 347 barn).

Läs mer

- [Program för att motverka hemlöshet \(remiss till slutet av juni 2019\)](#)
- [Hemlöshetskartläggningen 2018](#)
- [Om bostadsbrist och hemlöshet på malmo.se](#)